

แนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้

ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*

Guidelines for Development of System of Response to Intervention to Problem Solving of Reading Skill of Students in Grade 2

¹จุฑาภักดิ์ มีฉลادت, ชนิตา มิตรานันท์ และ ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์

¹Juthapak Meechalard, Chanida Mitranun and Prapimpong Wattanarut

¹มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹Srinakarinwirot University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: mss.juthapak@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพรูปแบบกรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูการศึกษาพิเศษ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน รวม 18 คน โดยผ่านการคัดเลือกตามคุณลักษณะที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประเด็นคำถามเพื่อการสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านในโรงเรียน ควรได้รับการเตรียมพร้อม ได้แก่ 1) การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน การให้ความช่วยเหลือด้านการสอน และการวัดประเมินผลการจัดการสอนด้วยวิธีที่เหมาะสมกับนักเรียน 2) ด้านกลุ่มบริหารการงาน 4 ฝ่าย 3) คณะกรรมการระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) ประจำโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และทีมสหวิชาชีพ 4) จัดสร้างรูปแบบการบริหารงานระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) อย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกำหนดบทบาทของผู้ที่อยู่ในระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) สร้างจุดเด่น จุดด้อยของระบบระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) เพื่อคอยส่งเสริมจุดเด่นให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น คอยแก้ไขปัญหาในจุดด้อย ให้พบน้อยที่สุดในระบบ และการติดตามผลของการใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) เพื่อนำข้อเสนอแนะ ปัญหาที่ได้รับจากใช้ระบบฯ มาแก้ไข และปรับปรุงให้ระบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ; การอ่าน; ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

Abstract

The research article aims at developing a system of response to intervention for solving reading problems of the 2nd primary school students. The study applies qualitative research of a case study. A sample group consists of school administrators, teachers of Thai learning group, special education teachers, stakeholders, in a total of 18 persons, obtained by way of the characteristics defined by the researcher. The research instruments are question points for focus group discussion. The acquired data were analyzed by way of content analysis.

The results of the research reveal that the guidelines for the development of a system of response to intervention for solving reading problems in school require the following preparation: 1) the screening of students with reading difficulties, teaching intervention, and evaluating the teaching management through an appropriate method with students; 2) the administration in 4 aspects; 3) the school committee on a system of response to intervention (RTI) consisting school directors, teachers, parents, and a multidisciplinary team; 4) the establishment of a model for administrating RTI e.g., defining the roles of those who are in RTI, creating strengths and weaknesses of RTI, promoting the strengths for greater benefits, fixing problems and weaknesses, and following up the results from the use of RTI in order to propose suggestions for solving problems from the use of RTI and improving the system to be more efficient.

Keywords: Response to intervention; Reading; Professional learning community; Lesson Study

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 (ฉบับที่ 4) มีสาระสำคัญ คือ มุ่งฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จนเกิดทักษะ ในการอ่าน เขียน การสื่อสารและ การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การนำไปใช้ในการสื่อสารทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างถูกต้อง ทำให้การสื่อความหมายในการสื่อสารตรงประเด็นตามที่ต้องการ ทักษะการอ่าน การเขียน ซึ่งมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งพัฒนาแก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อให้พื้นฐานในการใช้ทักษะการอ่าน การเขียนเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และการถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดจากเรื่องที่อ่าน เขียน ขยายผลสู่ผู้อื่นทำให้เกิดการสื่อสารทางภาษา เพื่อสร้างความเข้าใจต่อกัน เป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางภาษาอย่างถูกต้อง (Naksakul, 2002)

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับการพัฒนาครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาให้

บรรลุเป้าหมายได้ โดย การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับด้วยตนเองก่อนว่าการเรียนรู้และคุณภาพของครูทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงาน ความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธ์ภาพแบบกัลยาณมิตร การรับฟังและการแสดงทัศนคติเชิงบวกเป็นส่วนสำคัญมาก สอดคล้องกับแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่ทรงพระราชทานแนวพระราชดำริในกระบวนการพัฒนาสังคม รวมทั้งกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย การเข้าภูมิสังคม การมีส่วนร่วม ประโยชน์ส่วนรวม องค์กรรวม ทำตามลำดับขั้น ไม่ติดตำรา ฟังตนเอง และประหยัดเรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาทั้งสิ้น การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงนับว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรโดยเริ่มจากล่างขึ้นบน (Bottom Up) แทนที่จะสั่งการจากส่วนบนลงมา สิ่งสำคัญที่สุดของการดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญและแนวปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ผู้เกี่ยวข้อง จากกรอบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กล่าวคือ ผู้เข้าอบรมต้องรู้ว่า “วันนี้ได้เรียนรู้และแบ่งปันความรู้อะไรบ้าง” และ “จะทำอย่างไรให้ความรู้จากการอบรมส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาของเด็ก” ไม่ใช่คำนึงถึงวิทยฐานะเพียงอย่างเดียว แต่วิทยฐานะเป็นเพียงรางวัลตอบแทนว่า ครูมีความเก่งเพียงไหน สอดคล้องกับ Wattanarut (2015) และ Intharaksa (2007) ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันนี้ได้มีการคิดค้น และนำวิทยาการบริหารสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารด้านต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาอย่างแพร่หลาย จึงมีความจำเป็นที่บุคคลทุกคนจะต้องปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิดที่ทันสมัย ก้าวทันโลกอยู่เสมอจึงจะไม่เสียเปรียบหรือล้าหลังกว่าผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์การที่ต้องดำเนินการแข่งขันกับผู้อื่น ย่อมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาบุคลากรของตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นอยู่เสมอเพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร

ส่วนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) เป็นแนวคิดการพัฒนาการศึกษาที่เริ่มต้นขึ้นที่ประเทศญี่ปุ่น Fernandez และ Yoshida (2004) ได้นำแนวคิดและกระบวนการพัฒนาครูมืออาชีพ (Professional development) มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันของกลุ่มครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในบริบทการทำงานจริงในชั้นเรียนและสถานศึกษาของตนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในระยะยาว เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองให้สามารถและเชี่ยวชาญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคนไปพร้อมกัน ซึ่งกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนี้จะเกิดขึ้นได้ ควรมีกลุ่มบุคคลในการร่วมพัฒนา ประกอบด้วย ครูในกลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน อาจเป็นผู้รู้หรือผู้ร่วมเรียนรู้ อันจะทำให้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาบทเรียนร่วมกันมีจุดเด่นที่สำคัญคือ เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูกับครู หรืออาจมีผู้เชี่ยวชาญร่วมปฏิบัติการ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ของสมาชิกในกลุ่มที่ร่วมกันพัฒนาการปฏิบัติงาน แบ่งปันประสบการณ์ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมุ่งเน้นที่กระบวนการมากกว่าผลลัพธ์ (Lenski and Caskey, 2009) เป็นกระบวนการพัฒนาครูโดยให้ครูดำเนินงานพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านการทำงานกลุ่มแบบ

ร่วมมือรวมพลังในบริบทการทำงานจริงของตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผ่านขั้นตอนสำคัญที่มีลักษณะเป็นวงจรและมีหลักการสำคัญของกระบวนการอย่างครบถ้วน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ส่วน Triwarunyu (2007) ได้ทำการวิจัยถึงผลของการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนร่วมกันสามารถช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอน ด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง ซึ่งครูผู้เข้าร่วมวิจัยประมาณร้อยละ 50 มีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนตัวบ่งชี้ทั้งหมด 11 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ ครูผู้เข้าร่วมวิจัยทุกคนมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างน้อย 3 ตัวบ่งชี้ โดยมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างน้อย 1 ตัวบ่งชี้ในแต่ละด้าน

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า เด็กและเยาวชนในประเทศไทยที่มีปัญหาด้านการอ่านมาเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบันอย่างมาก สมควรได้รับการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องจริงจัง ดังนั้น การพัฒนาระบบตอบสนองต่อการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงมีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นมีความสำคัญอย่างมากที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนเข้าสู่การเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยสนใจในการแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน (Reading Test: RT) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากข้อมูลในรายงานผลการทดสอบการอ่านระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2560 – 2561 ทุกสังกัดทั่วประเทศ พบว่า ผลการประเมินด้านการอ่านออกเสียงของนักเรียนลดลง โดยในปีการศึกษา 2561 ผลการประเมินในระดับปรับปรุง ร้อยละ 10.5 ระดับพอใช้ ร้อยละ 14.84 ซึ่งแสดงถึงข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการแก้ไขปัญหาการอ่านมีจำนวนสูงขึ้น เมื่อนักเรียนเลื่อนชั้นขึ้นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขต่อเนื่องทันที เนื่องจากเมื่อนักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนต้องเตรียมความพร้อมเข้ารับการทดสอบ การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (National Test: NT) ซึ่งเป็นการทดสอบสมรรถนะด้านการอ่าน การคิดคำนวณและการคิดอย่างมีเหตุผล ดังนั้น การแก้ไขปัญหาการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นการให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาเพื่อป้องกันความล้มเหลวด้านการเรียนในระดับที่สูงขึ้น (Ponrat, and Samrattana, 2019) และสอดคล้องกับ Kritsana และ Yoshida (2018) ที่กล่าวถึงการใช้รูปแบบอาร์ทีไอเพื่อพัฒนาเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน ควรเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ และนักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านพัฒนาต่อยอดความรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ และองค์ประกอบในการแก้ปัญหาการอ่านให้ประสบผลสำเร็จนั้น Kunirat (2017) กล่าวว่า

ร้อยละ 30 ของเด็กที่มีปัญหาการอ่าน จะพบว่ามีการพัฒนาการชัดเจนหลังจากการจัดการเรียนการสอนที่มีความเข้มข้น เป็นระบบ เป็นขั้นตอน ผักการเรียนรู้ศัพท์ใหม่ ๆ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ และหากสามารถพัฒนาให้นักเรียนให้อ่านคล่อง เขียนคล่องในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านในระดับชั้นสูงขึ้นไปได้ และในทางตรงกันข้ามหากไม่ได้รับการช่วยเหลือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนกลุ่มนี้จะมีความสามารถการอ่านด้อยกว่าเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน อาจได้รับการวินิจฉัยผิดว่าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในที่สุด และการให้ความช่วยเหลือด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม จึงเป็นการ ค้นหา ช่วยเหลือ แก้ไข และพัฒนาศักยภาพในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านได้ทั้งระบบ ลดภาระของครูผู้สอน และครูการศึกษาพิเศษ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับชั้น และช่วยเหลือรวมทั้งพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านได้สอดคล้องเหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีจำนวนลดลงในที่สุด

จากสภาพปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งหากโรงเรียนและผู้ปกครองสามารถค้นพบแต่เนิ่น ๆ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนมีความล้มเหลวในการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยรูปแบบกรณีศึกษา โดยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย_กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 6 คน ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 4 คน ผู้บริการสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา) จำนวน 4 คน และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 18 คน

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ชุดประเด็นคำถามสำหรับใช้ในการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามปลายเปิดที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม โดยแบ่งประเด็นคำถามดังนี้

1. ประเด็นคำถามเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารวิชาการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของโรงเรียน
2. ประเด็นคำถามเพื่อศึกษากระบวนการสร้างระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) เพื่อแก้ปัญหาการอ่านในโรงเรียน

โดยประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิธีวิทยาการวิจัย จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งได้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ขึ้นไป และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ใช้ประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มกับ โดยการนัดหมาย และส่งประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มล่วงหน้าให้เป็นรายบุคคล จากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่มตามวัน เวลา และสถานที่ คือ วันจันทร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564 เวลา 09.00 – 16.00 น. โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 18 คน การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง โครงการวิจัยในครั้งนี้ ได้ผ่านการพิจารณาและรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เอกสารรับรองเลขที่ SWUEC-G-430/2563 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และการเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการวิจัยนี้ได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดชุดข้อมูลที่เหมือนกันในแต่ละประเด็นคำถาม และสรุปเป็นภาพรวมในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และการบริการวิชาการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของโรงเรียน

1.1 ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเป็นอย่างไร พบว่า หลักสูตรการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 2 มี ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยการจัดการสอนของครูไม่สนใจหลักสูตร แต่มุ่งเน้นไปที่การสอนตามความเคยชิน แต่พบว่าส่วนมากครูไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลการเรียนรู้ไม่ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบในการพัฒนาศักยภาพและทักษะการอ่านตามองค์ประกอบการเรียนรู้ตามมาตรฐานการ

เรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรรายชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการเรียนรู้ตามช่วงวัยและระดับชั้น

1.2 สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า ปัญหาการสอนภาษาไทยสามารถแบ่งได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาการสอนที่เกิดจากตัวครู ครูผู้สอนยังขาดเครื่องมือในการสอน หรือเทคนิควิธีการสอนที่จูงใจผู้เรียน ครูผู้สอนบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและความต้องการความช่วยเหลือของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนปัญหาจากตัวผู้เรียน จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เรียนในโรงเรียนที่มีปัญหา จัดเป็น กลุ่มที่ปัญหาการอ่านระดับอ่านไม่ออก และกลุ่มที่มีปัญหาาระดับอ่านไม่คล่อง

1.3 ระบบการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาด้านการอ่านของผู้เรียนมีความชัดเจนขึ้นเมื่อเข้าสู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วยการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ (Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ) ทำให้ครูสามารถนำผลการวิเคราะห์นั้นมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ

1.4 ประเด็นคำถามด้านแนวทางการแก้ปัญหาการอ่าน เช่น ความรู้ เจตคติ ทักษะ ฯลฯ พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการอ่านควรครอบคลุมไปถึง การที่ครูต้องมีความรู้ เทคนิคการสอน ที่สามารถแก้ปัญหาการอ่านของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรรายชั้น เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนในทุกรายวิชา เจตคติของครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แก่เด็กที่มีปัญหาการเรียนและปัญหาการอ่าน ในยุคปัจจุบันเด็กที่มีปัญหาการอ่านมีสถิติสูงขึ้น

1.5 ปัจจัยที่ทำให้ระบบการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาการอ่านประสบความสำเร็จ/ล้มเหลว พบว่า จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.5.1 ปัจจัยที่ส่งผลให้ระบบการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาการอ่านประสบความสำเร็จแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร ควรกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการที่เป็นรูปธรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และมุมมองถึงความสำคัญของปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนในเชิงโครงสร้าง 2) ด้านครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรมีการจัดครูผู้สอนติดตามระบบการแก้ปัญหาการอ่านของผู้เรียนแต่ละห้องเรียนอย่างต่อเนื่องในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ควรมีระบบการจัดซื้อจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 4) ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือในการเชื่อมโยงต่อยอดการเรียนรู้จากโรงเรียน ใส่ใจดูแล และรายงานปัญหาของบุตรหลานในการเรียนรู้ที่พบเห็น

1.5.2 ปัจจัยที่ส่งผลให้ระบบการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาการอ่านประสบความสำเร็จล้มเหลว ได้แก่ ครูขาดการวางแผนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (PLC) การแก้ปัญหาการอ่านมิใช่หน้าที่ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่การอ่านเป็นทักษะที่นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.6 การมีระบบการส่งเสริมครูผู้สอนของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะการอ่านและการแก้ปัญหาการอ่านของผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดครูเข้าสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และรายวิชาอย่าง

เหมาะสมในแต่ละระดับชั้น มีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู ให้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด ในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วมบางโรงเรียน มีการจัดทีมสหวิชาชีพเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

2. ประเด็นการศึกษากระบวนการสร้างระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เพื่อแก้ปัญหาการอ่าน ในโรงเรียน พบว่า

2.1 การสร้างระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) เพื่อแก้ปัญหาการอ่านในโรงเรียน ควรมีการเตรียมพร้อมด้านใดบ้าง พบว่า

2.1.1 การสร้างระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านในโรงเรียน ควรได้รับการเตรียมพร้อม ได้แก่ 1) ด้านกลุ่มบริหารงานตามโครงสร้างการบริหารในโรงเรียน 4 ฝ่าย 2) คณะกรรมการระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) ประจำโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และทีมสหวิชาชีพ 3) จัดสร้างรูปแบบการบริหารงานระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) อย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกำหนดบทบาทของผู้ที่อยู่ในระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) สร้างจุดเด่น จุดด้อยของระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมจุดเด่นให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ทำหน้าที่วิเคราะห์จุดพัฒนา และดำเนินการแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็น โดยใช้กระบวนการ

2.1.2 การเตรียมความพร้อมของครู ในการดำเนินการระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน การกำหนดบทบาท หน้าที่ ในการดำเนินงานตามระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้งด้านกำหนดเวลา วิธีการสอนที่เหมาะสมกับระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เนื่องจากครูต้องรับผิดชอบดูแลผู้เรียนตั้งแต่ระยะที่ 1 (Tier 1) ไปจนถึงระยะที่ 3 (Tier 3) การจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เทคนิค วิธีการสอน และแนวทางการปฏิบัติที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีปัญหาการอ่าน

2.1.3 การเตรียมผู้ปกครอง โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงปัญหาการเรียนรู้อันตรายของบุตรหลาน แนวทางการแก้ปัญหาการเรียนรู้อันตรายของนักเรียนในโรงเรียน การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมสังเกตการสอนขณะครูทำการสอนในห้องเรียน (Open Classroom หรือ Classroom Visit) เพื่อร่วมสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การร่วมสะท้อนคิด (Reflect) ถึงบรรยากาศการเรียนรู้อันตรายของผู้เรียน ตลอดจนการเชื่อมโยงวิธีการพัฒนาผู้เรียนโดยการนำเทคนิค วิธีการสอนไปใช้ทบทวนบทเรียนแก่บุตรหลานให้เกิดการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงในระบบเดียวกัน

2.2 ข้อดีการใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านในโรงเรียน พบว่า การใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ จะส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม หากเด็กถูกประเมินเข้าสู่ระบบการศึกษาพิเศษ ก็สามารถช่วยเหลือด้านการเรียน และส่งต่อนักเรียนเข้าสู่ระบบการศึกษาพิเศษเต็มรูปแบบในโรงเรียน หากนักเรียนตอบสนองต่อวิธีการสอนที่เหมาะสม ก็สามารถส่งนักเรียนกลับเข้าสู่ชั้นเรียนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือยังสามารถลดความแตกต่างในชั้นเรียน ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และความแตกต่างทางด้านภาษาได้อย่างดี รวมไปถึงวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

กับนักเรียนทุกคน รวมไปถึงการประเมินการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนทุกคนในโรงเรียนอีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่

การใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นการพัฒนานักเรียนด้านการอ่านอย่างเป็นระบบ และสามารถจำแนกปัญหาของผู้เรียนได้อย่างละเอียด โดยสามารถส่งนักเรียนกลับเข้าสู่ห้องเรียนเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อดีที่เห็นเด่นชัด โดยมีข้อดีด้านการสอนที่มีประสิทธิภาพของครู ในการพัฒนานักเรียนด้านการอ่านอย่างตรงจุด และสามารถแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากการตีตรานักเรียน โดยการคัดกรองนักเรียนก่อนเข้าสู่ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ และมีการแก้ปัญหาต่อการคัดกรอง ทำให้นักเรียนไม่หลุดออกจากวงจรการแก้ไขปัญหาคراءة รวมไปถึงการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลในระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการให้บริการการศึกษาพิเศษ หากนักเรียนสามารถตอบสนองต่อวิธีการสอน และสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็สามารถส่งต่อนักเรียนกลับสู่การเรียนในชั้นเรียนเรียนรวมได้ สอดคล้องกับ Chansrisukod (2017) กล่าวถึง ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การคัดกรองที่เป็นสากล และสามารถแปลผลได้อย่างรวดเร็วการติดตามความก้าวหน้า เป็นการประเมินระหว่างการเรียนรู้ การสอน และการให้ความช่วยเหลือ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจว่า ผู้เรียนตอบสนองต่อการสอนหรือการช่วยเหลือหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนหรือการช่วยเหลือที่อิงการวิจัยที่ใช้ในแต่ละระดับของการสอน และการช่วยเหลือโดยการช่วยเหลือในระดับที่ 1 จะเน้นที่การสอนที่จัดเตรียมไว้อย่างดีสำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนปกติที่ยึดตามมาตรฐานของหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียน การช่วยเหลือระดับที่ 2 เป็นการช่วยเหลือสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน การช่วยเหลือระดับที่ 3 เป็นการช่วยเหลือเป็นรายบุคคลสำหรับนักเรียนที่ไม่ตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นกลุ่มย่อยโดยเน้นการช่วยเหลือตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละคน การตัดสินใจเป็นการนำข้อมูลที่ได้มาจากการคัดแยกที่เป็นการประเมินกับนักเรียนทุกคน และใช้ข้อมูลจากการติดตามความก้าวหน้ามาใช้ในการตัดสินใจเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาคراءةของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ปัจจุบันการใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาคراءةของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสำคัญ จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามารถพัฒนาการอ่านได้อย่างเป็นระบบ โดย เริ่มตั้งแต่การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน การส่งเสริมพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรง มีวิธีการที่เหมาะสมกับนักเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสี่ความหลากหลาย หลักการปฏิบัติตามรูปแบบของระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ คือ 1) มีการ

ประเมินความสามารถคัดกรองเบื้องต้นโดยไม่ใช้การตีตราว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ แต่ต้องการทราบความสามารถทางวิชาการของเด็กเท่านั้น 2) การวิธีการสอนที่มีคุณภาพและงานวิจัยรองรับ โดยเป็นเรื่องยากสำหรับวิธีนี้ ซึ่งแนะนำให้ครูใช้วิธีที่เคยสอนโดยได้ผลที่ดีที่สุดไปก่อน และผู้บริหารระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นผู้คอยให้การช่วยเหลือหาวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 3) การติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยผ่านประเมินอิงหลักสูตร (Curriculum-Based Measurement: CBM) ซึ่งเป็นเรื่องที่ครูสามารถทำความเข้าใจได้โดยง่าย 4) การใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาตัดสินข้อมูลเพื่อให้การช่วยเหลือต่อไป โดยทั่วไปการใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ จะมีการสร้างทีมเพื่อช่วยเหลือเด็ก เป็นทีมที่ให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหานักเรียน ทำงานร่วมกันในการใช้ข้อมูลตัดสินว่านักเรียนควรอยู่ในระดับใดและมีปัญหาทางการเรียนรู้หรือไม่ (Tantixalerm, 2017) และ (Asirapoj, 2015)

การพัฒนาการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ควรได้รับการเตรียมความพร้อมพร้อม ได้แก่ 1) ด้านกลุ่มบริหารการงาน 4 ฝ่าย 2) คณะกรรมการระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือประจำโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และทีมสหวิชาชีพ 3) จัดสร้างรูปแบบการบริหารงานระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกำหนดบทบาทของผู้ที่อยู่ในระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ สร้างจุดเด่น วิเคราะห์จุดพัฒนาของระบบระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมจุดเด่นให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น มีระบบการติดตามผลแก้ไขปัญหาในจุดพัฒนาให้ได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง มีระบบการติดตามผลในการใช้ระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เพื่อนำข้อเสนอแนะ ปัญหาที่ได้รับจากใช้ระบบฯ มาแก้ไข และปรับปรุงให้ระบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Asirapoj (2015) กล่าวว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ในโรงเรียนเรียนรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู คณิตศาสตร์ และผู้ปกครองมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระดับมาก ความคิดเห็นของผู้บริหารในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารที่มีผลการปฏิบัติการบริหารเป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนเรียนรวมเห็นด้วยในการให้ความช่วยเหลืออย่างมีระบบ

การพัฒนาการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ร่วมกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พบว่า ผู้บริหารสามารถพัฒนาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (LS) การกำหนดแผนงานและปฏิทินการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำรูปแบบมาใช้ในกระบวนการบริหารได้ชัดเจน โดยสามารถวางแผนการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การจัดตารางเวลาสอนซ่อมเสริมอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Tanyarattanasriskul (2017) กล่าวถึงรูปแบบของกลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้สนใจสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงานและเป้าหมายในการดำเนินงานการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของตน หรืออาจดำเนินการในรูปแบบอื่นตามความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการดำเนินงานจริง สิ่งสำคัญที่สุดที่ควรระลึกไว้เสมอไม่ว่าจะดำเนินการในรูปแบบใด ทุกรูปแบบมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานเดียวกัน คือ มุ่งให้เกิดการ

ทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง ที่ครูซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มทุกคน มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมปรับปรุงแก้ไขอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเกิดสิ่งที่มีคุณค่า รวมถึงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากที่สุด จะทำให้การดำเนินงานพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรมีการจัดประชุมเพื่อการชี้แจงการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสำหรับครู ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้มีประเด็นซักถาม เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันของครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ก่อนการนำระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือไปใช้จริง ควรมีการสำรวจศักยภาพของครูที่อยู่ในโรงเรียนทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาของการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการเรียน พยาธิชนะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

2.2 ควรศึกษาสภาพปัญหาของการพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

References

- Asirapoj, S. (2015). *The Development of an Administration Model on Response to Mathematic Intervention for at risk Students with the Learning Disabilities in Primary Level*. (Doctoral Dissertation). Suan Dusit University. Bangkok.
- Chansrisukod, C. (2017). *Learning Management for Learning Disabilities*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Ratchpat University.
- Fernandez, C., & Yoshida M. (2004). *Lesson Study: A Japanese Approach to Improving Mathematics Teaching and Learning*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Intaraksa, P. (2007). *The Operation of Training*. (Master Thesis). Burapa University. Chonburi.
- Kritsana, S., & Yoshida W. (2018). *The Implementation of RTI in Developing Children with*

- Learning Disabilities at Risk in Reading and Writing Thai Words with Short Vowels for Prathomsuksa 2 Students. *Journal of Educational Measurement*, 24(2), 224-236.
- Kunirat, N. (2017). Process for Enhancing Reading Ability of At-Risk Student Based on Response to Intervention Concept. *Journal of Graduate School Pitchayatat*, 12(2), 41-49.
- Lenski, S. J., & Caskey, M. M. (2009). What Research Says: Using the Lesson Study Approach to Plan for Student Learning. *Middle School Journal*, 40(3), 50-57.
- Naksakul, K. (2009). *Chudkamthai*. Bangkok: The Association of Thai Language Teachers of Thailand.
- Ponrat, P., & Sarnrattana, U. (2019). A Study of Reading and Writing Thai Language Achievement of The Second Grade Students at Ban Kudchim School Through Response to Intervention Process. *Journal of Research and Development in Special Education*, 8(1), 89-104.
- Tantixalerm, C. (2017). Response to Intervention (RTI): Principles, Core Components, and Practical Implications for Promoting Inclusive Education Practice in Thailand. *Journal of Research Methodology*, 30(2), 187-227.
- Tanyarattanasriskul, M. (2017). The Professional Learning Community: Practices Guidelines for Teachers. *RMUTSB Academic Journal (Humanities and Social Sciences)*, 2(2), 214-228.
- Triwaranyu C. (2015). *Coaching and Mentoring of School in District 5: Rayong Province*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission.
- Wattanarut, P. (2015). *Response to Intervention: Rti*. *Journal of Education*, 16(1), 1-9.